

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність А2 Дошкільна освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Професійна педагогіка
Викладач(-і)	Потапчук Тетяна Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	0687591440
Е-mail викладача	tetiana.potapchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні (онлайн) консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом вивчення</u> навчальної дисципліни є опанування системою знань про закономірності процесу навчання й виховання студентів, професійної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів; основи управління педагогічним процесом у закладі вищої освіти; форми, методи і засоби формування особистості майбутнього фахівця; професійно-педагогічну діяльність викладача вищої школи.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Професійна педагогіка» є формування системи психолого-педагогічних знань, які сприятимуть ефективності професійної педагогічної діяльності, підвищенню педагогічної культури викладачів і студентів ЗВО, вмінь виявляти психолого-педагогічні особливості студентів та будувати з ними позитивні стосунки.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення навчальної дисципліни є:</p> <p>формування педагогічної компетенції як професійної; засвоєння основних термінів і понять з практичної педагогіки для використання їх у педагогічній діяльності; опанування знань про психолого-педагогічні особливості студентського періоду життя людини та усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців; формування вмінь і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психолого-педагогічних знань про студента та викладача ЗВО для аналізу конкретних ситуацій в професійній діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

- КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.
- КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
- КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання

- ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.
- ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.
- ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
- ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.
- ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. Для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.
- ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

Загальні компетентності (за професійним стандартом)

- ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).
- ЗК.05. Здатність до творчого пошуку і реалізації нових ідей, до самопрезентації результатів своєї професійної діяльності; здатність до керування власним життям і

кар'єрою, планувати й управляти культурними і соціальними проектами, критично мислити (підприємницька компетентність).

Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)

B2.1. Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності.

B2.2. Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

B2.3. Здатність до командної взаємодії.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття /практичні/лабораторні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
IV	A2 Дошкільна освіта	II	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам.р об.
Тема 1. Теоретико-методологічні основи професійної освіти. Професійна педагогіка – наука і навчальний предмет	2	4/2	10/12
Тема 2. Загальні засади професійної освіти. Системний підхід до формування основ професійної освіти.	2	2	10/12
Тема 3. Історія педагогіки як підґрунтя професійної освіти. Система професійної освіти України	2/2	4/2	10/14
Тема 4. Теоретичні основи дидактики професійної освіти Процес професійного навчання	2	2	10/14
Тема 5. Освітній процес у закладі освіти. Загальна характеристика процесу професійного навчання	2/2	2	10/14

Тема 6. Управління та оцінювання якості у сфері професійної освіти. Професіоналізм особистості педагога	2	4/2	10/14
	ЗАГ.:	12/4	18/6
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlg1 Вид контролю: залік. Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.		
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за 100-бальною шкалою.		
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків.		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – за поточними оцінками.		
7. Політика навчальної дисципліни			
<u>Письмові роботи:</u> проводяться в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за 100-бальною шкалою.. <u>Академічна доброчесність:</u> Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Карпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: – Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) – Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі			

здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://surl.li/ysmhoa>

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/yqibbb>).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/sehlg1>).

Неформальна освіта: згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.lu/fkxdkf>) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов’язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8.Рекомендована література

1. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Компринт, 2018. 548 с.
2. Левківський М.В. Історія педагогіки: навч. метод. посібник. вид. 4-ге. навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 190 с.
3. Теорія і методика професійної освіти: навчальний посібник/ за ред. З.Н.Курлянд. Київ:Знання, 2018. 390 с.
4. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко О. В. Професійна педагогіка: навчальний посібник; М-во освіти і науки України. Київ : Слово, 2018. 352 с.
5. Професійна педагогіка: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології), денної та заочної форми навчання; упоряд. Є.Л. Скворчевська. Харків: ДБТУ, 2022. 187 с.
6. Потапчук Т., Педагогічні умови професійної підготовки педагогів до використання інноваційних технологій. Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. № 15 (2022). / упоряд. О. Б. Петренко; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. Рівне : РДГУ, 2022. С.77-87
7. Потапчук Т., Кирста Н., Пукас І. Професійна підготовка майбутніх вихователів до роботи з сім’ями учасників бойових дій. Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка «Наукові записки. Серія: Педагогічні науки». Вип.207, 2022. С.266-271.

8. Потапчук Т. Онищук В., Мірошніченко В. Формування комунікативної культури майбутніх педагогів: аналіз результатів експериментального дослідження. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки/гол. ред.. О.В.Діденко. Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2022. №3 (30). 516 с. С.252-262.

Викладач: доктор пед. наук, професор
кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

Тетяна ПОТАПЧУК